

Uredništvo: Ljubljana, Pucničjeva ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Inzeratni oddelki: Ljubljana, Pucničjeva ulica 5.
— Telefon št. 31-25, 31-26
Podružnica: Novo mesto, Ljubljanska cesta 42
Računi: Ljubljanske pokrajine pri pokrajinskem uradu št. 17.749 in ostale kraje
Izdajatelj: Slovenski narod, tisk. del. št. 11.115
Izdajatelj: Slovenski narod, tisk. del. št. 11.115
Izdajatelj: Slovenski narod, tisk. del. št. 11.115
Izdajatelj: Slovenski narod, tisk. del. št. 11.115

Izhaja vsak dan razen ponedeljka
Naročnina: ena mesečno Lu 12.—
in izposojnina po Lu 22.80
Uredništvo:
Ljubljana, Pucničjeva ulica št. 5, telefon
št. 31-22, 31-23, 31-24
Reklama: se ne vrata
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera:
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

JUTRO

Potopitev sovražne podmornice

Odbit sovražnikov napad na manjši otok južno od Krete

Glavni stan Italijanskih Oboroženih Sil objavil 17. aprila naslednje 685. vojno poročilo:

Na cirenaiškem bojišču nič važnega.

Nemški lovcil so v borbah v zraku sestrelili eno letalo.

Poskus sovražnega udara proti nemu izmed manjših otokov južno od Krete je propadel.

Naša torpedovka pod vodstvom korvetnega kapitana Eugenija Henkeja je potopila v srednjem Sredozemlju sovražno podmornico.

OBLEGANJE OTOKA CORREGIDOR

Ameriško topništvo prisiljeno k molku

Sanghaj, 17. aprila s. Po zadnjih vesteh s Filipinov je japonsko težko topništvo včeraj zjutraj pričelo obstreljevati utrdbe na južni obali otoka Corregidor. Obenem so tudi japonski mornariki in vojaški bombniki pričeli intenzivno napadati posamezne naprave na otoku. Ameriško topništvo je prenehalo delovati. Otok je zavil v goste oblake črnega dima. Splošno računajo, da se bodo Američani na otoku kmalu predali.

Tokio, 17. aprila (Domei). S filipinskega očiščena javljajo, da so Američani, slepo odgovarjajoč na silovito noč in dan trajajočo streljanje japonskega topništva in bombardiranje japonskega letalstva na trdnjavo Corregidor, s svojim ognjem povzročili hude žrtve med svojimi lastnimi četami, zbranimi na polotoku Bataanu. Američani so namreč preko Manilškega zaliva v besnem srdu streljali na svoje lastne ljudi, ker niso več mogli razlikovati, kje so Japonci in kje se nahajajo skupine od Japoncev ujetih ameriških in filipinskih vojni ujetnikov. Japonsko topništvo je bilo tudi zadnje dni izredno aktivno v obstreljevanju utrdbenih naprav na otoku Corregidor. Z japonskih postojank na polotoku Bataan je mogoče povsem jasno videti, kako uničujoče je delovanje japonski topniški ogenj na ameriških postojankah.

Stockholm, 17. apr. d. Iz Washingtona poročajo, da je ameriško mornarško ministrstvo objavilo v posebnem komunikativno izdajo ameriške ladje za polaganje min »Finsh«. Washingtonsko poročilo pravi, da je bila minska ladja v vodstvu pri trdnjavi Corregidor v Manilskem zalivu napadena od japonskega letalstva in potopljena.

50.000 vojnih ujetnikov na Bataanu

Tokio, 17. aprila (Domei). Z nekega japonskega oporišča na Filipinih javljajo, da so japonske očiščevalne operacije na polotoku Bataanu domala zaključene. Do včeraj je na tem vojnem področju padlo v japonske roke že 50.000 sovražnih ujetnikov, med katerimi je 9000 Američanov.

Tokio, 17. aprila (Domei). Z bojišča na polotoku Bataanu na Filipinih javljajo, da so bile pretekli teden vse ceste, ki vodijo vzdolž vzhodne obale Bataanskega polotoka, zatrpane z nešteti tisoči filipinskih in ameriških ujetnikov, pomikajočih se proti ujetniškim taboriščem. Tem ujetnikom se je prav dobro poznalo, da so zadnji čas trpeli hudo pomanjkanje. Mnogi so se od izčrpanosti kmaj že vlekli po cestah. Nasade sladkornega trsa, ki se razprostirajo vzdolž ceste med Orionom in San Fernandom, so ti vojni ujetniki močno opustošili, ko so med potjo trgali sladkorni trs, da so si z njim vsaj za silo potešili glad.

Bombardiranje Cebuja

Tokio, 17. aprila (Domei). Z nekega japonskega letalskega oporišča javljajo o izredno učinkovitem sodelovanju japonskega letalstva z japonskimi pehotnimi oddelki na otoku Cebu na Filipinih. Poročilo pravi, da so se japonski bombniki spuščali nevarno nizko k tlu, kar je s strelnim orožjem v četrtke ves dan obstreljevali preostale filipinske in ameriške oddelke, ki jih japonske čete severovzhodno od mesta Cebuja preganjajo s poslednjih preostalih postojank. Sovražnik, ki ni več sposoben nuditi učenega raznega odpora siloviti japonski udarni sili, beži v neredu v grčevje severovzhodno od mesta Cebuja, da bi tamkaj polskal zavetja.

Izkrcanje Japoncev na otoku Panay

Rim, 17. aprila s. Nocoj je ameriško vojno ministrstvo objavilo uradno poročilo, ki obvešča, da so se japonske čete izkrcale na velikem otoku Panay v Filipinskem otočju z 8 prevoznih ladij, ki so bile zaščitene z več vojnimi ladjami in številnimi letalskimi eskadrami, so Japonci izkrcali več oddelkov pri Ilo Ilo in Cabilzu. Po istem uradnem poročilu se japonski letalski napadi proti otoku Corregidor nadaljujejo z izredno silovitostjo.

Boji v Birmi

Sanghaj, 17. apr. Po vesten iz Mandalaya so čete generala Alexandra trenutno zapletene v odločilne boje z dvema japonskima kolonama, katerih ena ima naogot, da zaseje petrolejsko področje zapadno reke Iravadi, druga pa, da loči britanske čete od kitajskih, ki se bore na vzhodu. Japonski pritisk se je v zadnjem času še bolj povečal. Kitajske čete, ki so branile postojanke kakih 32 km severno od Tunguja, so se umaknile močno proti severu k reki Sween. Japonsko letalstvo razvija še vedno veliko delavnost. (Piccolo.)

Tokio, 17. apr. (Domei). Dopisnik lista »Yomiuri« javlja z bojišča v Birmi, da čungkingške čete, ki se umikajo iz nekega birmanskega mesta v bližini Peguja, strahobno puščajo za seboj. Nočna zgradba in vojske nobena stvar, ki predstavlja količjak vrednosti, ne uide razdiralni sili čungkingške vojske, ki do najskejših posledic konsekvenc izvaja taktiko »požganje zemlje«. Dopisnik poroča, da so japonske čete, ko so zasedle po Kitajcih zapuščeno birmansko mesto, našle tamkaj na tucat avtomobilov, ki jih je prej uporabljal 5. čungkingška motorizirana armada, toda vsi ti avtomobili so bili požgani. V bližini mesta so Japonci našli eno kupo rize, ki so ga Kitajci na umiku zažgali. Verjetno je tudi, da so čungkingški vojniki na svojem umiku odvekli s seboj vse mestno prebivalstvo, zakaj ob japonskem vstopu ni bilo na ulici žive duše. Najboljše vtišak pa so na japonsko vojsko napravili mladi čungkingški vojniki, ki so jih njihovi tovariši iz neznanega vzroka

spravili v kletke, v kakršne se spravljajo razbojniki. To so bili edini čungkingški vojniki, ki so še ostali v mestu.

Japonska podjetja v Rangunu

Tokio, 17. aprila (Domei). V zvezi z obnavljanjem normalnega življenja v Rangunu je že mnogo japonskih velepodjetij odprlo tamkaj svoje podružnice. Med njimi so veliki denarni zavod »Yokohama Specie Bank«, veliki industrijsko trgovski koncern »Mitsubishi« in koncern »Mitsui«. Svojo podružnico je odprla tudi zveza japonskih bombnih predilnic. »Yokohama Specie Bank« je prevzela zgradbo, v kateri so bili prej prostori Britanske banke za Indijo, Avstralijo in Kitajsko. Dočim so zgoraj navedene tri velike industrijske tvrdke odprle svoje urade v prostorih svojčasnih vodilnih britanskih podjetij, ki so po japonski okupaciji izginili.

V Bataviji osvobojeni italijanski državljani

Sanghaj, 17. aprila s. Zvedelo se je, da so Japonci osvobodili vse Italijane v Bataviji, ki so jih Nizozemci internirali. Le 20 Italijanov so že prej odpelali v Indijo.

Obrambni ukrepi na Cejlone

Bangkok, 17. apr. d. Indijski radio javlja o novem ukrepu angleških vojaških oblasti, ki kaže, da zavezniki ne razpolagajo niti s približno zadostno močnimi četami, da bi mogli zadržati svoje preostale postojanke na vzhodu. Po informacijah indijskega radia so namreč britanske vojaške oblasti odredile na Cejlono, naj se vse osebe tamkajšnjih železnih prog naglo vojaško izvežba. V poročilu je rečeno, da bodo te čete izvežbane v prvi vrsti v ravnanju s protiletalskim topništvom.

Ostavka francoske vlade

Darlan vrhovni poveljnik francoskih oboroženih sil

Vichy, 17. apr. (Havas). Ob 11.30 dopoldne se je v Vichyju v Pavillon Sevigne sestali francoski ministrski svet pod predsedstvom maršala Petaina k seji, ki je trajala pol ure. Po končani seji je bilo objavljeno naslednje službeno poročilo:

Ministri in državni tajniki so se 17. aprila v Pavillon Sevigne sestali pod predsedstvom državnega šefa maršala Petaina k seji.

Podpredsednik vlade admiral Darlan je državnemu šefu vrnil listine državnih tajništva, za katere je nosil odgovornost.

Admiral Darlan, predvideni naslednik iravnega šefa, je pristal na ponudbo maršala Petaina, da združi pod svojo direktno avtoriteto posle vrhovnega poveljnika vseh kopnih, pomorskih in letalskih sil.

Vsi ministri in državni tajniki so nato dali državnemu šefu na razpolago svoje portfelje.

Maršal Petain se je admiralu Darlanu ter ministrom in državnim tajnikom zahvalil za požrtvovalno sodelovanje, ki so mu ga naklonili v izredno težkih razmerah, ki jih preživlja dežela.

Laval v Vichyju

Vichy, 17. apr. d. O včerajšnjem pridu Pierre Laval v Vichyju javlja posebni dopisnik nemške poročitvalske agencije naslednje podrobnosti:

V spremstvu svojega svaka in veleposlanika Fernanda de Brinona je Pierre Laval ob 12.15 lokalnega časa vstopil v »Hotel du parc«, sedež francoske vlade, kjer sta ga že pričakovala maršal Petain in admiral Darlan. Čim je Laval vstopil iz svojega avtomobila, so takoj pohiteli k njemu novinarji, da bi kaj posebnega zvedeli od njega, zdelo pa se je, kakor da jih Laval sploh ne bi bil opazil. Človek, ki je na čas opazoval Lavalovo lice, je na njem najprej pogrešil običajni nasmeh.

Ponesrečen manever angleške propagande

Berlin, 17. apr. V berlinskih uradnih krogih ne izrekajo še nobenega mnenja o pomenu preosnovne francoske vlade v Vichyju. Ne zdi se verjetno, da bi na pristojnem mestu zavzeli kako stališče, preden ne bo Laval uradno obrazložil programa svoje vlade, pač pa v nemških krogih z največjim zanimanjem zasledujejo angleško reakcijo na to spremembo ter skušajo raztolmačiti razloge in cilje te reakcije. V nemškem zunanjem ministrstvu so v zvezi s tem včeraj izjavili: Čim so v Vichyju objavili Petainov sklep, da pozove Laval v vlado, je angleška propaganda takoj začela sistematsko hujskanje na osnovi napačnih vesti, falzificiranih razgovorov, laži vseh vrst in groženj iz vsega tega je mogoče zaključiti, da je preosnova vichyjske vlade zbudila v sovražnem taboru strah in potrtost. Oboje je razumljivo, kajti ponovni vstop Laval v vlado je moral zbuditi potrtost, ker je Laval znan kot mož montoirske politike, kar pomeni, da je Francija dokončno opustila sleherni nado v možnost zavezništva zmage.

Bržkone je hotela angleška propaganda izzvati notranje nemire v Franciji in povzročiti notranje težave vichyjske vlade. V Angliji in Ameriki namreč takole razmišljajo: Ako že ni mogoče vrediti Laval, potem je treba vsaj hujskati prebivalstvo in povzročiti notranje spore ter tako posredno vplivati na sestavo vlade. Vse to pa ni moglo niti na najmanj vplivati na vichyjske sklepe. (Piccolo.)

Nervoznost angleškega tiska

Stockholm, 17. apr. d. London spremlja po informacijah tamkajšnjih dopisnikov švedskih listov z naraščajočim nemirnim izpremembe v francoski vladi, ki predstavljajo trenutno glavni predmet komentarjev angleške javnosti in tiska. V četrtak so bile vse izdaje britanskih listov polne z vsakovrstnimi alarmantnimi vestmi in članiki o dogodkih v Vichyju. Pri tem si dovoljujejo vsakovrstna podtikanja, zlasti na račun Pierra Laval in maršala Petaina. Zelo značilno karakterizira nervoznost, ki vlada v Londonu, tamkajšnji dopisnik švedskega lista »Aftonbladet«, ki pravi, da se zdi, kakor da pišejo vsa londonska pisma ta čas z vitriolom namestju s črnim. Posebno obširno razglablja londonski listi o vsakovrstnih ukrepih, ki jih pričakujejo nasproti Franciji s strani Zedinjenih držav. Tako na pr. javljajo, da je ameriška vlada že prepevala odhod treh parnikov, ki bi morali odpluti v Francijo s tovorom živežev in obleke, namenjenim za prebivalstvo Francije in francoske severne Afrike. Prav tako javljajo listi o ameriškem pozivu, naj

Izjava francoskega poslanika v Washingtonu

Lizbona, 17. apr. d. Francoski poslanik v Washingtonu Henry Haye je včeraj predstavnikom tiska izjavil, da zaradi ameriške note, ki naj bi predstavljala odgovor na protest francoske vlade zaradi priznanja gaullistične uprave v Francoski Ekvatorialni Afriki, ne bo izročil nobenega oficijelnega odgovora. Pripomnil je, da bo ustno francosko poročilo na to noto ostalo docela v istem okviru, kakor je bil sestavljen uradni protest francoske vlade, ki je bil že objavljen v Vichyju.

General Juin v Maroku

Vichy, 17. apr. d. S pristojnega francoskega vojaškega mesta se je zvedelo, da je vrhovni poveljnik francoskih oboroženih sil v severni Afriki general Juin odpotoval iz Alžira v Maroko, da pregleda tamkajšnje francoske oborožene sile.

Prekinitev diplomatskih stikov med Iranom in Japonsko

Tokio, 17. apr. (Domei). Na današnji tiskovni konferenci je zastopnik japonskega informacijskega urada Hori potrdil vest o prekinitvi diplomatskih odnosov med Japonsko in Iranom. Povedal je, da je japonski poslanik nedvomno na zahtevo Anglije dobil od iranske vlade nalog, naj v tednu dni zapusti Teheran.

Bolgarsko odlikovanje japonskega poslanika

Sofija, 17. aprila s. Kralj Boris je sprejel japonskega poslanika v Ankari in ga odlikoval z velikim križem za civilne zasluge.

Huda prometna nesreča v Osakiju

Tokio, 17. aprila (Domei). V četrtak popoldne se je pripetila v japonskem mestu Osaki huda prometna nesreča. Na postaji podzemeljske železnice v Osaki sta trčila skupaj dva vlaka. Po doslej ugotovljenih podatkih je bilo pri nesreči približno 150 ljudi ubitih in ranjenih.

Vohunska afera v Stockholmu

Stockholm, 17. aprila d. Vohunska afera, ki je bila v ponedeljek odkrita v Stockholmu, zavzema po največjih poročilih zmerom hujski obseg. Poleg že aretiranih čeških emigrantov je bilo v četrtak pozvani pred preiskovalnega sodnika, ki mu je poverjena preiskava te afeze, še nadaljnjih šest oseb, med katerimi je še nekaj Čehov. Vse kaže kakor da je švedska policija razkrila družbo zoročnikov, katere vodja je po vsej priliki nekdanji odpravnik poslov tukajšnjega češkega poslanstva in sedanjji direktor neke filmske družbe Vladimir Vanek. V Stockholmu je Vanek zelo dobro znan. Vzdrževal je obsežne zveze na vse strani in je ob neki priliki povabil na sodelovanje ni manj kot 1500 oseb. Pred nekaj leti je bil Vladimir Vanek že obsojen zaradi posesti nedovoljene radijske oddajne postaje. Stockholmski listi povesčajo vohunski aferi največjo pozornost in poročajo obširno o njej. V teh poročilih prihajajo v ospredje zlasti štirje glavni zoročniki, ki so bili bržkone v vodstvu vohunske organizacije in ki so že v zaporu Stockholmski listi napovedujejo še nadaljnja senzacionalna razkritja.

S plini zastrupljena paša

Berlin, 17. aprila s. Sele sedaj je bilo objavljeno, da so švicarske čete pri svojih vajah s plini ob začetku vojne v urijemskem kontonu povzročile precejšnjo škodo tamkajšnjim pašnikom. Plini, ki so povsod pronikali v tla, so zastrupili pašo tako, da je mnogo živine obbolelo. Zaklati so morali 7 tisoč glav živine. K sreči je bilo mogoče pozneje mogoče porabiti. Dognali so, da je bilo tudi rastlinstvo prizadeto in so morali zaradi tega vrsto pašnikov spremeniti v njihve.

Portugalske družbe ustavile pomorske zveze z Brazilijo

Lizbona, 17. aprila s. Dve portugalske paroplovni družbi sta sklenili opustiti vzdrževanje paroplovnih zvez z Brazilijo.

Nemško vojno poročilo

Izjalovljeni sovjetski napadi — Enajst angleških letal sestreljenih — Napad na Southampton

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 17. aprila. Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo danes naslednje poročilo:

V srednjem odseku vzhodne fronte je napad sovražnik na nekem mestu z močnejšimi silami. Napad je bil odbit. Tudi nadaljnji krajevni napadi nasprotnika v srednjem in severnem odseku fronte so ostali brez uspeha.

Pri letalskih napadih na sovjetske prometne zveze in letališča v zaledju je utrpel sovražnik občutne izgube: letal in železniških voz. Na polotoku Kerču so bile uspešno bombardirane pristaneške naprave. Nad Rokavskim prelivom in nad angleško južno obalo so sestrelili včeraj nemški lovcil v bojih v zraku 11 angleških letal a.

Oddelki bojnih letal so napadli v poslednji noči oskrbovalne naprave v Southamptonu, kjer so povzročili eksplozije in požare.

S finskega bojišča

Helsinki, 17. apr. d. O položaju na finskem bojišču javlja včerajšnje finsko vojno poročilo, da so Finci spet zavrnili napade, ki jih je sovražnik podvzel na Karelski in Aunuški ožini, pri čemer je imel nasprotnik zelo hude izgube. Kasneje so Finci prešli na Aunuški ožini v protinapad, obkolili sovražnikove oddelke in jih nato docela uničili. Na bojišču je ostalo 250 mrtvih boljševikov. Finci so zaplenili mnogo sovražnikovega orožja. Cenijo, da je sovražnik izgubil v sredo nad tisoč mož.

Na vzhodni finski fronti je sovražnik ob ustju Stalinovega prekopa pripravil napad, vendar je finsko topništvo sovjetske čete razpršilo, se preden so pričele napadati. Samo nekemu sovražnikovem oddelku je uspelo prodreti med finske postojanke, toda tudi ta napad je takoj nato odbila finska pehota. Višje proti severu se je sovražnik na več točkah skušal približati finskih postojankam. Napad je trikrat z močjo približno ene stotnice, finsko topništvo in pehota pa sta sovražnika na vseh točkah odbila.

V srednjem odseku bojišča v bližini Uhtue je bila razpršena sovražnikova stotnica. Na zamrznjenem finskem zalivu je finska letalska eskadra uničila šest oklopnih voz, pomikajočih se v smeri proti Selkariju. Nad vzhodnim delom Karelske ožine so finski letalski lovcil sestrelili sovražnikovo lovsko letalo. Dve finski letali, ki sta zadnjič sodelovali v neki letalski borbi, se nista vrnila na svoje oporišče.

Nemški letalski napadi na Anglijo

Stockholm, 17. apr. d. Kakor včeraj so tudi preteklo noč nemška letala v večjem številu napadla razne vojaško važne objek-

Potopljena angleška topničarka

Rim, 17. apr. s. Britanska admiralteta obvešča, da se je zaradi neke sovražne letalske akcije potopila topničarka »Indus« (1190 ton), ki je imela normalno na krovu 100 mož posadke. Topničarka je pripadala indijski mornarici in je bila izgotovljena l. 1934.

Neprestana razburjenja in posvetovanja v Londonu

Težavno sporazumevanje Rooseveltovih odposlancev z londonsko vlado o obljubljeni pomoči boljševikom

Bern, 17. apr. Angleži se vedno posvečajo glavno pozornost razgovorom generala Marshalla in Hopkinsa v Londonu. Listi so zabeležili med drugim obisk sovjetskega veleposlanika v Londonu, Majskega, pri Hopkinsu, ki ga v poučenih krogih tolmačijo v tem smislu, da je Majski zahteval, naj izvrše Američani vse obljubljene dobave vojnih potrebščin Rusiji. Bržkone se je iz istih razlogov zglasil pri Hopkinsu tudi kitajski veleposlanik Koo. Odveč bi bilo navajati vse sestanke Rooseveltovih odposlancev z angleškimi in drugimi osebnostmi, kakor tudi obiske predstavnikov raznih zaveznških držav, izmed katerih je imel menda vsakdo kaj zahtevati od njih. Gre v bistvu za diplomatske in vojaške razgovore, v katerih prihajajo do izraza razni spori in odločitve med zaveznicami, kakor tudi za razgovore, ki imajo le svoj trenutni pomen, katerih vrednost pa se kasneje izkaže kot povsem nepomembna. Zanimivo je zlasti dejstvo, da kažejo uradni angleški krogi največjo zaskrbljenost ob siherni neugodni vesti z evropske celine.

Tako je n. pr. dogodek neznametnega pomena, kakršnega predstavlja sprememba francoske vlade, zbudil v Londonu in Washingtonu vtis izgubljene bitke. Zato je razumljivo, da je ta sprememba postavljena na prvo mesto vseh angleških komentarjev, ki ne morejo prikriti velike zaskrbljenosti zaradi verjetnih neugodnih posledic. Vse to jasno dokazuje, da so Angleži in Američani iz negotove politike vichyjske vlade črpali zase precejšnje nade, iz katerih so nastajale zanje utvare, da v Evropi še ni vse izgubljeno. Dejstvo, da jih je sedaj dokončno zapustila tudi vlada premagane države, ki ne predstavlja več nikake sile, je za Angleže in Američane v njihovem sedanjem obupnem položaju vzrok mnogih nemirov.

Sumner Welles, irzavni tajnik in podtajnik v ameriškem zunanjem ministrstvu, je izjavil, da so Zedinjene države sporočile vichyjski vladi, da so ukinile nadaljnje do-

bave živil in oblačil Franciji ter njenim kolonijam severni Afriki zaradi izvršenih sprememb v vladi. To dovolj jasno dokazuje, kakšno bo stališče Zedinjenih držav nasproti Vichyju v novem položaju. (Stampa Sera.)

Cripps v Kairu

Stockholm, 17. aprila d. Sir Stafford Cripps, ki se po svoji ponesrečeni misli v Indiji mudi ta čas v Kairu, je imel včeraj po informacijah iz Londona 3 ure trajajočo konferenco s predsednikom egipčanske vlade Nahas pašo. Po končanem sestanku je Cripps novinarjem izjavil, da je bilo njegovo izbrpne poročilo o misli v Indiji že poslano britanskemu vojnemu kabinetu v Londonu in da bo lahko nekod kasneje o tem govoril tudi pred britansko spodnjo zbornico.

Casey na poti v Egipt

Stockholm, 17. aprila d. Iz Londona javljajo, da je Attlee pred angleško spodnjo zbornico izjavil, da bo v kratkem odpotoval iz Washingtona v Kairo delovati v britanskem vojnem kabinetu na bližnjem vzhodu in bivši avstralski poslanec v Washingtonu R. G. Casey. Attlee je dejal, da je Casey že v Londonu, kjer bo imel nekatere konferenc z raznimi britanskimi ministri in drugimi osebnostmi, zainteresiranimi na bližnjem vzhodu, nakar bo odpotoval v Egipt.

General Szombathely v avdijenci pri papežu

Vatikan, 17. aprila s. Papež je sprejel včeraj načelnika madžarskega generalnega štaba generala Szombathelya v njegovem spremstvu v privatni avdijenci. Priznaje general Szombathely obiskal tudi vaticanskega državnega tajnika kardinala Maglioc-

Zvezni Tajnik na seji pokrajinskega sosveta za pomoč vojaštvu

Ljubljana, 17. aprila

Dne 14. t. m. je Zvezni Tajnik predložil pokrajinskemu sosvetu za pomoč vojaštvu. Navzročni so bili Zvezni podtajnik, zaupnica ženskih fašistov in kot predstavnik vojaškega poveljstva podpolkovnik Lupini.

Zvezni Tajnik je na kratko obrazložil naloge in pristojnosti sosveta, čigar namen je v tem, da vzporeja materialno in moralno podporo vojakom, katerim se skuša Stranka približati z vsemi skrbmi vsak trenutka in v vsakem kraju.

Dne 16. t. m. ob 11. dopoldne je župnik franciskanske cerkve blagoslovil sedež Zveze borbenih fašistov. Zvezni Tajnik je ob tej priliki daroval župniku 500 lir za reveže v župniji.

Dne 23. t. m. ob 10.30 bo Zvezni Tajnik podal poročilo pasovnim inspektorjem, političnim tajnikom in poveljnikom središč Nacionalne fašistične stranke v pokrajini.

Pregled šolskih kuhinj GILL-a

Ljubljana, 17. aprila

Po nalogu zveznega poveljnika so prvaki GILL-a obiskali Devico Marijo v Polju, Zalog, Soestro, Lipoglav, Ig, Brezovico, Log.

Razširitev osnovnih zakonov

Kraljevine na ozemlju, priključena s kr. ukazoma z dne 3. maja 1941-XIX št. 291 in z dne 18. maja 1941-XIX št. 452

VIKTOR EMANUEL III.
po milosti božji in narodni volji
Kralj Italije in Albanije,
Cesar Abesinije

glede na člen 7. kr. ukaza z dne 3. maja 1941-XIX št. 291 o ustanovitvi Ljubljanske pokrajine,

glede na člen 5. kr. ukaza z dne 18. maja 1941-XIX št. 452 o ureditvi ozemelj, ki so postala sestavni del kraljevine Italije,

glede na člen 3. št. 1 zakona z dne 31. januarja 1926-IV št. 100,
po zaslujanju ministrskega sveta,
na predlog Duceja fašizma, predsednika vlade in ministra za notranje posle, sporazumno s tajnikom Narodne fašistične stranke ministrom državnim tajnikom in z ministrom za pravosodje,

Smo odločili in odlašamo:
Čl. 1. Objavljajo se in dobijo moč na ozemljih, priključenih Kraljevini s kr. ukazom z dne 3. maja 1941-XIX št. 291 in z dne 18. maja 1941-XIX št. 452:

osnovni statut Kraljevine z dne 4. marca 1848;

zakon z dne 24. decembra 1925-IV št. 2263 o področju in posebnih pravicah predsednika vlade, prvega ministra državnega tajnika;

zakon z dne 31. januarja 1926-IV št. 100 o pravici izvršne oblasti izdajati pravne predpise in poznejše spremembe po zakonih z dne 8. junija 1939-XVII št. 860 in z dne 4. septembra 1940-XVIII št. 1547;

zakon z dne 9. decembra 1928-VII št. 2693 o ustroju in področju velikega fašističnega sveta;

zakon z dne 14. decembra 1929-VIII št. 2099 o spremembah zakona z dne 9. decembra 1928-VII št. 2693 o ustroju in področju velikega fašističnega sveta in predpisi o ustroju Narodne fašistične stranke;

kr. ukaz z dne 19. decembra 1935-XIV št. 2121, pretvorjen v zakon z dne 2. aprila 1936-XIV št. 607, in kr. ukaz z dne 7. januarja 1937-XV št. 5, pretvorjen v zakon z dne 3. aprila 1937-XV št. 592, o spremembah v sestavi velikega fašističnega sveta;

kr. uredba z dne 28. aprila 1938-XVI št. 513, s katero se potrjujejo statut Narodne fašistične stranke in poznejše spremembe po kr. uredbah z dne 21. novembra 1938-XVII št. 2154, 9. julija 1939-XVII št. 1027, 23. januarja 1940-XVIII št. 33 in 17. februarja 1941-XIX št. 69;

kr. uredba z dne 27. junija 1941-XIX št. 600 o področju tajnika Narodne fašistične

Drenovgrč, Vrhniko in Ligojno ter pregleda tamkajšnje šolske kuhinje, v katerih prejema hrano nekaj revnih otrok. Povsod so ugotovili povsem redno pripravljenosti živili in čistoti v kuhinjah in obednicah. Ukrenili so vse potrebno, da se bodo šolske kuhinje vzdrževale še nadalje in da bodo poslovale z vedno večjim uspehom.

Tečaj nadzornic v počitniških kolonijah GILL-a

Ljubljana, 17. aprila

Po nalogu zveznega poveljnika GILL-a je podpoveljnik otvoril tečaj nadzornic v počitniških kolonijah. Prisotni so bili zvezni nadzorniki, prvaki GILL-a, učitelji in mnogo obiskovalk tečaja, ki so skoraj v celoti obnem učiteljice na ljubljanskih šolah. Podpoveljnik je očrtal namen tečaja in je naglasil potrebo, da se doseže določeno število voditeljic, ki se bodo zavezale nalog, ki jih je treba opraviti na tem področju in ki bodo tehnično izvežbane, tako da bodo lahko uspešno delovale po posameznih fašističnih kolonijah, ki se bodo organizirale v pokrajini in v katerih bo preživelo po 3000 otrok. Zahvalil se je zdravnikom, ki nameravajo predavati v okviru tečaja ter je nato tečaj sam otvoril.

Ustoličenje predsednika portugalske republike

Lizbona, 17. apr. Z velikimi svečanostmi je bilo izvršeno ustoličenje generala Carmona kot predsednika republike. Kakor znano, je bil general Carmona letos že tretjič izvoljen za predsednika republike. V spremstvu predsednika vlade Salazarja se je predsednik Carmona podal v parlament v svečanem sprevodu, predpisanim za takšne prilike. Vzdržal je pot, kjer se je vozil, so bile razmeščene čete, razne režimske in mladinske organizacije, za njimi pa se je zbrala ogromna množica ljudi. Tudi ob vstopu v avlo parlamentarne poslopja je bil predsednik republike, ki so ga čakali pri vhodu ministri in drugi visoki državni funkcionarji, z navdušenjem pozdravljen. Po pozdravnih besedah predsednika narodne skupščine je general Carmona predlital svojo poslanico, v kateri se je zahvalil Portugalcem za zaupanje, ki so mu ga tretjič izkazali, in podal zaobljubo, da bo vse svoje sile posvetil domovini, obrambi njenih pravic, njenemu prestižu, njene neodvisnosti in njene nedotakljivosti. V nadaljnjih svojih izjavah je pozdravil narodno edinstvo, ki so jo v zadnjem času pokazali Portugalci in je pozval vse državljane, naj vse svoje duševne in telesne napore posvetijo narodnim interesom.

Proglas predsednika republike je bil sprejet z navdušenimi ovacijami. Po svečanosti v skupščini se je predsednik republike pokazal na balkonu, pod katerim se je zbrala ogromna množica ljudstva, ki je prirejala predsedniku republike velike manifestacije. (Gazzettino.)

Ankarski proces proti atentatorjem

Ankara, 17. apr. s. Na današnji dopoldanski razpravi v procesu zaradi atentata na nemškega poslanika Papena se je začelo zasliševanje prič. Prva priča je bil motokiklist, ki je vozil mimo kraja atentata prav v trenutku atentata. Priča pravi, da je videla eksplodirati bombo pred Papenom. Sledilo je nato sočenje z drugimi pričami, ki trdijo, da je bomba eksplodirala, ko je bil Papez že mimo.

Nato je bil zaslišan tajnik hotela, kjer je bival glavni atentator Omar Tokat, katerega je opisal kot zaprtega in malo družabnega človeka. Včasih se je vrnil pozno v hotel, trdi, da je bil v kinematografu. Dne 13. januarja je Omar Tokat vzel svoje kovčke, češ, da bo odpotoval v Carigrad, vendar pa se je isti večer vrnil v hotel brez prtljage, da jo je pustil pri nekem svojem prijatelju. Na dan atentata je Tokat odšel iz hotela, ne da bi bil kaj rekel. Predsednik sodišča je vprašal pričo, ali je imel Tokat tedaj, ko je odhajal iz hotela, kak zvočnik v rokavi. Priča je odgovorila negativno. Nato je predsednik vprašal, ali je imel Tokat orožje, a tudi to vprašanje je priča odgovorila z »ne«.

Na popoldanski razpravi je bil prečitana zapisnik o zaslišanju na policijski. Obtoženi Pavlov je v zvezi s čitanjem zapisnika trdil, da so nekatere točke zapisnika falzificirane, kar je povzročilo oster protest državnega tožilca, ki je pozval obtožence, naj pazi, kako govori. Nato se je začelo zasliševanje Pavlova, ki je prav tako kakor drugi obtoženec Kormilov dejal, da nima nobene zveze z atentatom. Pavlov je v daljšem, za lase privlečenem zagovoru skušal dokazati, da je bil namen atentata pah-niti Turčijo v vojni proti Rusiji, kar je težnja sovražnikov Sovjetske zveze. Trdi nadalje, da ni nikdar poznal Omara Tokata, niti Sulejmana, niti Abdurhamana Sajmana. V svojih naletljivih izjavah zatrjuje, da vsi ti niso imeli namena ubiti Papena, temveč so hoteli samo izvršiti teroristično dejanje, ker so bili pod vplivom protiboljševiških struj. Pavlov je končno dejal, da je bil atentat delo trockistov, in je na dolgo in široko iskal dokazov za resničnost te svoje trditve.

Nato sta bili zaslišani še dve priči, izmed katerih je prva videla v trenutku atentata rdeč avtomobil, v katerem sta bili dve osebi, druga pa, neki šofer, je videla na dan atentata navedeni avtomobil stati pred grškim poslanstvom, v njem pa Kormilova s šoferjem. V notranjosti vozila je bila še neka druga neznanca oseba. Z zaslišanjem teh prič je bila današnja razprava zaključena.

Berlin, 17. apr. s. »Lokalanzeiger« objavila dopis iz Ankare s komentarjem o razvoju procesa proti atentatorjem na Papena. List piše med drugim, da v ankarški politični krogi pripisujejo posebno važnost dejstvu, da vsi turški listi objavljajo dolga poročila o procesu pod zelo velikimi in vidnimi naslovi, kar se v Turčiji je redkokdaj dogaja. Iz tega izhaja, da ta proces živo zanima turško javnost in da tudi turška vlada ni smatrala za potrebno omejiti poročanja v listih. V Turčiji je namreč sedaj že vsakomur jasno, da gre za politični proces prvega reda, ki ga agenti v moskovski službi skušajo še vedno izkoristiti za svoje znano hujesko delovanje. Medtem ko se prvi obtoženec zelo obirno zagovarja, skuša oficijelno so-vjetsko časopisje obtoževati turške sodnike pristranosti in nekorektnosti. »Zvestave« so v enem izmed svojih poslednjih uvodnikov obdolžila turške oblasti celo sporazuma z narodnimi socialisti. Članek sovjetskega lista, zaključuje »Lokalanzeiger«, so turški listi z namenom prezrli, pridržujoč se očitno, da ga objavijo ob koncu procesa, ko bodo dokazana dejstva izrekla svojo zadnjo besedo. Za sedaj je dovolj, ako ugotovimo, da turški listi s svojimi obširnimi poročili o procesu zgovorno dokazujejo, da se jim ni treba nicesar bati in zato tudi nicesar ne prikrivati.

Odstranitev prometnih signalov v Angliji

Lizbona, 17. aprila d. Londonski »Daily Mail« poroča, da so prometne oblasti v Londonu odstranile odnosno izločile iz obrata vse prometne signale po vseh cestah v Angliji. Ta ukrep utemeljujejo po zatrjevanju londonskega lista angleške prometne oblasti, da zaradi zelo skrajnega pomanjkanja cestnega prometa prometni signali niso več potrebni. Na drugi strani si od tega skoka v staro prometno primitivnost v Angliji obetajo pospešene brzine vozil, ki imajo še pravico ali možnost voziti po angleških cestah.

Gospodarstvo

Udeležba italijanskega kapitala v hrvatskem gospodarstvu

O možnosti, ki se po vojni nudi italijanskemu kapitalu glede sodelovanja pri razvoju gospodarstva v balkanskih državah, ponovno razpravljajo italijanski listi, ki poudarjajo, da bo nova ureditev Evrope prinesla poglobitev gospodarskih in finančnih odnosov med Italijo in balkanskimi državami. V listu »Rivista Bancaria« se s tem vprašanjem bavi A. Giordano, ki navaja glede Hrvatske naslednje podatke:

V sosednji in prijateljski Hrvatski ima italijanska industrija dobro prodajno tržišče. Pri razmeroma slabih industrijskih izdelkih — tako je Hrvatska edina država v Evropi, ki nima steklarske industrije — obstoja možnost znatne blagovne izmenjave, zlasti prodaje gotovih industrijskih izdelkov v zamenjavo za kmetijske proizvode, les in rudarske proizvode. Proizvodnja železne rude je že dosegla 650.000 ton in se da še nadalje dvigniti. Več nego 60 odstotkov železne rude lahko Hrvatska izvaža. Od te železne rude pa lahko Italija prevzame znaten del.

Prav tako obstajajo ugodni pogoji za italijansko udeležbo pri izgradnji hrvatskega gospodarstva. V marsikaterem pogledu že obstojajo udeležbe iz dobe bivše Jugoslavije. Tako je mlanska »Banca Commerciale Italiana« že leta 1931, ob pomolu dunajskega zavoda Kreditanstalt prevzela udeležbo tega zavoda pri Hrvatski banki v Zagrebu. Tudi italijansko zavarovalništvo je že od prej zastopano in imata svoji podružnici družbi Assicurazioni Generali in Riunione Adriatica. Družba Assicurazioni ima poleg tega večino delnic zagrebške zavarovalnice »Save« in zavarovalnice »Rossia Foncier«. Italijanske velike paroplovne družbe »Italia«, »Linee Triestine per l'Oriente« (prej Lloyd Triestino), »Adriatica« in »Tirrenia« imajo sedaj podružnice v Zagrebu. Dubrovniku in Gruziji, italijanska prevozniška stroka je zastopana z družbama S. A. I. Mangili in Gondrand. Veliko avtomobilsko podjetje Fiat je ustanovilo v Zagrebu družbo »Fiat«, jugoslovansko avtomobilsko prometno d. d., družba Pirelli pa je v Zagrebu ustanovila podjetje Jugo-Guma. Na Hrvatskem delujejo tudi druge italijanske industrijske in trgovinske družbe, tako družba M. Corti, Sarajevo Capurzo, Dubrovnik ter Grosi in Poser v Zagrebu. Omeniti je tudi italijansko udeležbo v hrvatski tekstilni industriji. Tako pripada bombazna predilnica in kalnica v Zagrebu tvrdki Glanzmann v Trieste, beneška tekstilna industrija pa je udeležena pri tvornici Jute v Karlovcu. V teku so razgovori za nadaljnje sodelovanje italijanskega kapitala v hrvatski tekstilni industriji, in sicer v okviru zagrebške konzorcija za pospeševanje hrvatske tekstilne proizvodnje. Med večjimi udeležbami je omeniti tudi udeležbo tvrdki Azienda Generale Italiana Petroli (AGIP) pri Medijumski petrolejski d. d., ki ji je uspelo navrtati na naftnem področju med Dravo in Savo že več sond in je dosegla dnevno proizvodnjo 100 ton nafte.

Gospodarske vesti

== Maksimalne cene za zgodnji krompir v Italiji. Iz Rima poročajo, da je objavil ministrski dekret, ki se nanaša na odkup, razdelitev, izvoz in cene zgodnjega krompirja. Po tem dekretu je prepovedano prevažati krompir izven pokrajine brez izvoznega potrdila in drugih dokazil, ki jih izdajajo pokrajinske fašistične zveze trgovcev. Za izvoz je potrebno dovoljenje in spremeno potrdilo pokrajinskega prehranjevalnega zavoda. Nakup zgodnjega krompirja pri proizvajalcih se ne sme začeti prej, preden tega za vsako pokrajino ne odobri kmetijski nadzorni urad. Le pooblašeni trgovci imajo pravico prodati krompir v drugo pokrajino. Proizvajalec bodi moralni oddati ves presežek po odbitku domače potrošnje, za katero se odbije po 10 kg mesečno na vsakega družinskega člana, o bo krompir odkupljen, bodo pokrajinske zveze s sodelovanjem pokrajinskih prehranjevalnih uradov uredile razdelitev krompirja na vse pokrajine. Odkupna cena pa je določena v juniju za zgodnji krompir I. vrste na 150 lir in II. vrste na 135 lir, v juliju na 130 odnosno 115 lir in pozneje na 100 lir odnosno 85 lir za 100 kg.

== Prijava zalog papirja v Kraljevini. V zvezi s dekretom z dne 4. aprila o prijavi zalog papirja in kartona je sedaj odredeno, da se obveznost prijave vseh zalog nad 10 stovov nanaša na vsakogar, ki ima tak zalog. Zaloge je treba prijaviti do 30. t. m. pokrajinskim korporacijskim svetom, pristojnim za ozemlje, na katerem so zaloge. Prijavitelj pa je treba množine blaga, ki so bile v zalogi 4. aprila. Izdajateljica in grafična, kartoteknična in druga podjetja, ki kakorkoli predeležujejo papir in karton, morajo v svojih seznamih zalog obeloditi tudi vse vrste papirja in kartona, ki so še kakorkoli predelane.

== Za povečanje italijansko-slovaške blagovne izmenjave. Kakor smo že poročali, se je blagovna izmenjava med Italijo in Slovaško povečala lani na 400 milijonov Ks, nasproti 306 milijonom v prejšnjem letu in 100 milijonom v letu 1939. Da se olajša izvoz lesa iz Slovaške v Italijo se je te dni pričela v Bratislavi konferenca zastopnikov železniških uprav Italije, Nemčije, Madžarske in Slovaške zaradi sklenitve posebne železniške tarife za prevoz lesa in drugega blaga iz Slovaške v Italijo. Po definitivnih podatkih je znašal v lanskem letu ves slovaški izvoz 3182 milijonov Ks (prejane leto 3175), uvoz pa je znašal 3491 milijonov Ks (2872), tako da je imela Slovaška v tem letu za 309 milijonov pasivno trgovinsko bilanco, med tem ko je bila bilanca v prejšnjem letu aktivna za 303 milijone Ks. Pasivnost trgovinske bilance je posledica povečanega uvoza iz Nemčije. Z večjim uvozom je Slovaška dosegla klirniškega dobroimetja v Nemčiji.

== Iz trgovinskega registra. Pri Obrtni banki v Ljubljani in likvidaciji so vpisani likvidatorji, izvoljeni na zboru upnikov, in sicer Herta Kokalj, poštna uradnica v p. Aleksander Gjud, brivski mojster, dr. Stanislav Pavlič, tajnik sindikata gostinskih obratov in Vladimir Turk, kavarnar, vsi v

Ljubljani; podpisovali bodo likvidacijsko firmo kolektivno po dva. — Pri tvrdki Pinter & Lenard, trgovini z železnico in Ljubljani, je vpisana samostojna prokura, podeljena Lenki Lenard, trgovčevi ženi, in Stanku Skerliju, zasebnemu uradniku iz Ljubljane, ki bosta zastopala firmo in jo podpisovala samostojno.

== Omejitve spekulacije z nepremičninami v Budimpešti. Zaradi oblastvenih ukrepov je v zadnjem času v Budimpešti znatno popustil promet z nepremičninami. Spekulacijo je uspelo zavreti na ta način, da smejo odslej denarni zavodi le v izjemnih primerih dajati hipotekarna posojila. Hipotekarna posojila je prepovedano dajati za spekulacijske nakupe nepremičnin.

== Dve letini v Traciji. Bolgarska oblastva posvečajo veliko pozornost povečanju kmetijske proizvodnje v Traciji. Glede na podnebne razmere gre prizadevanje za tem, da se na istem polju dosežeta dva letini v istem letu. Jesenska setev je bila izvršena v polnem obsegu. Ker sprito toplega podnebja pšenica in ječmen zgodaj dozori, bodo po končani letini takoj posejali koruzo in tobak ter druge poljske rastline, ki se lahko pozneje sejejo. Za izvršitev drugega posevka je postavljen poseben komisar, ki bo nadziral takojšnjo izvršitev poljskih del.

== Omejitve proizvodnje zlatnine v Madžarski in Bolgariji. Po oblastvenih odredbi se smejo na Madžarskem odslej izdelovati predmeti iz zlata le do teže 20 gramov. Poročni prstan sme tehtati največ 3 gr, pečatni prstan največ 6 gramov, obesek pa največ 3 grame. Bolgarska vlada je izdala odredbo, po kateri se mora polovica v Bolgariji pridobljenega zlata oddati bolgarski Narodni banki in le ostala polovica se lahko po oblastveno določenih cenah proda zlatarski obrti za izdelovanje zlatnine ali pa trgovcem, ki to zlato lahko pod nadzorom direkcije za zunanjo trgovino izvozijo v inozemstvo.

== Za povečanje rumunske kmetijske proizvodnje je Nemčija v januarju in februarju t. l. dobavila Rumuniji 540 traktorjev, 1300 traktorskih plugov, 4000 navadnih plugov, 37 velikih mlatinskih strojev 350 bran in 900 okopalnikov.

== Tiskarska in časopisna podjetja v Ukrajini. Nemški strokovni časopis »Zeitung-Verlag« poroča, da izhaja sedaj v Ukrajini 70 časopisov, po večini tednikov, in sicer predvsem v ukrajinskem jeziku, pa tudi v ruskem in na Krimu v tatarskem jeziku. Poleg tega izhaja nemški list »Deutsche Ukraine-Zeitung«. Kot dnevnik izhaja v Kijevu list »Ukrajinski Slovo«. Vsa ukrajinska časopisna podjetja so skupaj s 500 ukrajinskimi tiskarnami združena v podjetju Ukraine-Press G. m. b. H., ki pripada družbi Deutsche Verlags- und Druckerei-Gesellschaft Ukraine m. b. H.

== Uvedbo nakupovalnih knjižic v Bolgariji. Da se uredi tudi prodaja blaga, ki ni racionirano, bo bolgarska vlada izdala naredbi o uvedbi sistema nakupnih knjižic, na podlagi katerih bo mogoče nadzirati obseg nakupov posameznikov za določene vrste blaga. Nakupovalne knjižice so se že dobro obnesle v Nemčiji in v Madžarski.

Ne nasedajte zlobnežem

Ljubljana, 17. aprila

Ugotovljeno je bilo, da širi nekaj zlobnežev vznemirljive vesti o usodi, ki naj bi zadela vlagatelje biveh jugoslovanske Poštne hranilnice. Pri tem skušajo izigrati dobro vero vlagateljev in doseči, da bi jim prepuštili svoje vlozne knjižice pod najugodnejšimi pogoji. Prebivalstvo se poziva, da prijavi najbližnjim policijskim in karabinerskim stražnikom te brezvestne, ki skušajo spekulirati z nevednostjo vlagateljev in z njihovimi neposrednimi denarnimi potrebami.

Posamezne prizadele države, ki so naslednje biveh kraljevine Jugoslavije, se proučujejo vprašanje vlog pri Poštni hranilnici in zato je vsako ugiibanje o teh vlogah popolnoma neutemeljeno. Gotovo pa je, da bo fašistična vlada dobrohotno upoštevala posebno razmere malih vlagateljev, ki jih je treba bolj kakor vse druge zaščititi. Lahko pa zagotovimo, da bodo omenjeni zlikovci, če jih bo mogoče s pomočjo prebivalstva izslediti, eksemplaritno kaznovani.

Radio Ljubljana

SOBOTA, 18. APRILA 1942-XX

7.30: Poročila v slovenščini. 7.45: Pesmi in napevi — v odmoru (8.) napoved časa. 8.15: Poročila v italijanščini. 12.15: Klasični trio. 12.40: Sekstet Jandoli. 13: Napoved časa — poročila v italijanščini. 13.15: Poročila Vrhovnega Poveljstva Oboroženih Sil v slovenščini. 13.20: Včerajšnji in današnje lepe pesmi — orkester Cetra, vodi dirigent Barzizza. 14: Poročila v italijanščini. 14.15: Radijski orkester, vodi dirigent D. M. Štjanec — pisana glasba. 14.45: Poročila v slovenščini. 17.10: Nove plošče Cetra. 18: Inz. Nerima: Kemija v gospodinjstvu — gospodinjstvo predavanje v slovenščini. 19.30: Poročila v slovenščini. 19.45: Tercet Dobrsek. 20: Napoved časa — poročila v italijanščini. 20.20: Koment dnevni dogodkov v slovenščini. 20.30: Pesmi vojnega časa. 20.45: Prenos iz gledališča v Bologni: Verdi: Noč usode. V odmorih: Predavanje v slovenščini, zanimivosti v slovenščini. Poročila v italijanščini.

Saradzoglu o mednarodnem položaju Turčije

Ankara, 17. aprila. Parlamentarna skupina turške narodne stranke se je ob veliki udeležbi poslancev sestala predvečernjim na plenarni seji. Po izjavah trgovinskega ministra glede oskrbe z oblačili, je znanji minister Saradzoglu obrazložil mednarodni položaj Turčije v daljšem govoru, ki je trajal dve uri. Govor ministra Saradzogla je skupščina sprejela s soglasnim zadovoljstvom na znanje. (Corriere della Sera.)

Obnovite naročnino!

Novo vznemirjenje med arabskim svetom

Židovsko vprašanje v Palestini zopet v ospredju

Ankara, 17. apr. Državni poglavar Libanona je pred kratkim zagrozil s hudimi kaznimi vsem, ki se zbirajo iz političnih razlogov. Svoj ukaz utemeljuje med drugim s tem, da ni več mogoče brezbrizno gledati razne politične manifestacije, ker bi bilo to v nasprotju z državno varnostjo. Tudi vlada v Siriji je napovedala podobne stroge ukrepe proti tajnemu političnemu zbiranju.

Vprašanje je, sta kraj je moglo obe vladi napeljati na ta, stroga opozorila in stroge ukrepe. Listi v Siriji in Libanonu ne dajejo v tem pogledu nikakega pojasnila. osebe, ki so prispele v Turčijo iz teh dveh držav, pa pripovedujejo o velikem vznemirjenju Arabcev v Siriji, Libanonu in tudi v Iraku in Palestini. To vznemirjenje je v zvezi z nedavnim židovskim kongresom v Clevelandu. Ni sicer točno znano, kaj so na tem kongresu sklenili glede Srednjega vzhoda, toda Arabci domnevajo, da je bila postavljena zahteva, naj se Palestina spremeni v neodvisno židovsko državo s pravico, da sama uredi vprašanje nadaljnjega naseljevanja židov. Baj je nadalje clevelandski kongres odklonil kot neprimerno angleško politiko, po kateri naj bi se židovski problem rešil šele po organiziranju posebne federacije arabskih držav. Nasprotno tej politiki pa je clevelandski kongres kot edino primerno sredstvo za ureditev židovskega vprašanja takoj uradno proglasil neodvisno židovsko državo v Palestini in o tem obvestil londonsko vlado. Po mnenju kongresa bi se ta država lahko kasneje priključila federaciji arabskih držav, ako bi ji bili priznani gospodarski in politični privilegiji, na katerih vztraja.

Zdi se, da London navzlic sklepom clevelandskega kongresa nikakor ne misli spremeniti svojega političnega programa glede Arabcev, vendar pa se Arabci boje, da bi zaradi pritiska Zedinjenih držav utegnili

naslopati v tem pogledu kaka sprememba. Arabcem je namreč znano, da je angleški minister za kolonije Cranborne naklonjen židom, med tem ko je angleški letalski minister sir Archibald Sinclair poslal clevelandskemu židovskemu kongresu brzojavko, v kateri je med drugim poudaril: Kmalu bo prišel čas, ko bodo vse židovske sile sproščene in se bodo lahko zopet posvetile civilizacijskemu delu v Palestini.

Spričo vsega tega ni za nobenega Arabca nikakega dvoma več, da so Zedinjene države zašle v povsem židovske vode, kar seveda ne bo brez slabega vpliva tudi na one nove ameriške odposlance, ki so bili posebej imenovani za Srednji vzhod. Eden izmed njih je ameriški veleposlanik Steinhart, ki je pred kratkim prispel v Ankaru. Steinhart, ki je svak bivšega židovskega šefa Untermyerja, je že večkrat izrazil svoje simpatije za židovsko stvar. Odkar je po vrnitvi iz Moskve obiskal Palestino, je podal več javnih izjav, iz katerih je mogoče povzeti, da je pravi zaveznik židov. Prav tako sumljivo se zdi Arabcem tudi avstralski minister Casey. Kot minister angleškega vojnega kabineta za Srednji vzhod lahko seveda odločilno vpliva na britansko politiko na tem področju. Zato so Arabci trdno prepričani, da so njihovi interesi v tem trenutku močno ogroženi in da morajo brž nekaj storiti za svojo obrambo. To nam pojasnjuje one skrivne politične sestanke v Libanonu in Siriji, ki so jih sedaj vlade na pritisk okupatorskih sil prepovedale. Arabski patrioti so mnenja, da je sedaj dolžnost Iraka, da se zavzame za skupno arabsko stvar. Dokler pa vlada v Bagdadu Abdul Ilah in Muvi Salid, ne morejo od iraške vlade nicesar pričakovati. (Ultimate notizje)

Obnovite naročnino!

